Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător: Cebanița D.)
dosarul nr.2a-1365/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

30 octombrie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Radu Holban
Grefier Oineagra Inna

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de Hvoșcevschii Vladimir prin intermediul avocatului Barbaroș Dumitru împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Fly One" către Hvoșcevschii Vladimir privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională depusă de avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir către SRL „Fly One" privind încasarea salariului restant, a penalității legale și prejudiciului moral,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 20.03.2023 în secția evidență și documentare procesuală a judecătoriei Orhei sediul Rezina a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Fly One" către Hvoșcevschii Vladimir privind încasarea datoriei restante în cuantum de 12 370,00 Euro, a dobânzii de întârziere în valoare totală de 540,55 Euro calculate până la data de 23.11.2022 și a taxei de stat achitate în cuantum de 7 600,00 lei.

În motivarea pretențiilor respective, reclamanta a indicat că la data de 05.01.2020, între SRL „Fly One" și Hvoșcevschii Vladimir, în calitate de „Abiturient" a fost semnat Contractul-Obligație (ucenicie) nr. 51/20.

În conformitate cu pct. 1.1 din Contractul-obligație, „Obiectul prezentului Contract îl constituie obținerea de către „Abiturient" a următoarei calificări: pilot aeronavă, în urma cursului pentru membrii echipajului de cabină în cadrul 3AO BAA „Training", contra obligației de a activa conform calificării obținute, în funcția de pilot aeronavă în decurs de 04 ani, în cadrul SRL „Fly One" în baza prezentului Contract".

Pentru cursurile de formare profesională a pârâtului Vladimir Hvoşcevschii, SRL „Fly One" a achitat suma de 17 370,00 Euro.

Vladimir Hvoşcevschii a beneficiat de aceste cursuri, fapt atestat prin certificatul de absolvire a cursurilor. Urmare a acestor circumstanțe, după investiția şi efortul efectuat de „Fly One" SRL la dobândirea unei calificări profesionale de către Vladimir Hvoşcevschii,

la data de 02.03.2020, între SRL „Fly One” şi Vladimir Hvoşcevschii în calitate de salariat, a fost încheiat Contractul individual de muncă nr.020/20.

Relevă că cursurile au fost achitate de către SRL „Fly One”, ulterior efectuate şi promovate de către abiturient, respectiv a fost definitivată înțelegerea între părţi prin semnarea Contractului de muncă.

Conform pct. 2.1 din Contractul individual de muncă, „obiect al contractului constituie raportul individual de muncă dintre „Fly One” SRL în calitate de angajator şi dl Vladimir Hvoşcevschii în calitate de salariat”.

Potrivit pct. 3.1 din Contractul individual de muncă, remarcă că funcţia profesia, meseria, specialitatea, calificarea salariatului este pilot aeronavă. Iar, perioada Contractului individual de muncă, conform pct. 4.1 este nedeterminată.

Reieșind din clauzele contractuale consemnate de către părţi, reclamantul observă că Hvoşcevschii Vladimir, în calitate de salariat şi-a asumat obligația de a activa în companie în funcția de pilot aeronavă în decurs de 4 ani de la momentul angajării acestuia.

A accentuat faptul că, contrar obligației asumate în pct. 1.1 din Contractul-obligaţie, Hvoşcevschii Vladimir, beneficiind de cursurile de instruire profesională, obținând calificarea de pilot aeronavă şi licența, la data de 12.05.2022, a depus cererea de demisie din funcția de copilot a companiei.

Prin urmare, consideră că raportul juridic de muncă în baza cererii de demisie a încetat, înainte de termenul de 4 ani agreat de părţi.

Contrar obligațiilor contractuale asumate, Hvoşcevschii Vladimir nu şi-a onorat obligațiile de plată a cursurilor de formare profesională la obținerea calificării de pilot aeronavă achitate de SRL „Fly One”, în cuantum de 17 370,00 Euro.

La momentul elaborării prezentei cereri, reclamantul a susținut că datoria restantă constituie suma de 12 370,00 Euro.

Potrivit pct. 3.3 lit. g), i) și j) din Contractul obligație, abiturientul se obligă să restituie integral cheltuielile suportate de către „Companie”; să activeze în cadrul SRL „Fly One” conform calificării obținute în urma cursului de formare profesională în decurs de 04 ani de la data angajării, în conformitate cu pct. 1.1 al prezentului Contract; în cazul încetării contractului individual de muncă înainte de expirarea termenului prevăzut la pct. 1.1 prezentului Contract, să restituie „Companiei” suma cheltuită (pct. 3.1 lit. a) şi b) de către aceasta în legătură cu formarea profesională inițială.

Totodată, a menționat că obligația de restituire a sumei de 12 370,00 Euro, rezultă inclusiv şi din anexa (grafic de achitare) atașată la cererea de chemare în judecată.

Potrivit pct. 3.1 lit. a) şi b) din Contractul obligație, SRL „Fly One” s-a obligat să achite plata pentru cursul de pilot aeronavă, în mărime de 12 250,00 Euro şi să suporte costul de obținere a licenței în sumă de 5 120,00 Euro.

SRL „Fly One”, a transmis în adresa debitorului notificare privind achitarea datoriei, însă fără nici un rezultat, pârâtul nu recepționează corespondența, or, s-a întors ca nereclamantă această notificare.

Contrar obligațiilor stabilite de contract şi cele care rezultă din legislația în vigoare, la scadență debitorul nu şi-a executat obligația corelativă în raport cu creditorul, fapt ce ne

oferă dreptul de a adresa prezenta cerere de chemare în instanța de judecată în vederea încasării silite de la debitor a obligațiilor corelative faţă de creditor.

Reclamantul a făcut trimitere la prevederile art. 9, 10, 11, 15 Cod civil, constatând faptul că temeiul care a generat şi generează în continuare drepturi şi obligații pentru părți constituie Contractul-Obligaţie (ucenicie) nr. 51/20 din 05.01.2020 şi nemijlocit Contractul individual de muncă nr.019/20 din 02.03.2020.

Reclamantul a constatat și faptul că debitorul nu a executat obligaţia sa corelativă faţă de creditor, prin urmare ultimul poate pretinde pe cale judiciară apărarea acestui drept, or, în conformitate cu art. 901 alin. (1) lit. a) din Codul Civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligaţia, creditorul poate, în condițiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară executarea silită a obligației.

Totodată, reclamantul face trimitere la incidența prevederilor art. 216 și 217 Codul muncii, considerând că contractul obligație îndeplinește condițiile legale şi nemijlocit reglementează obligația pârâtului de a restitui sumele achitate de angajator pentru formare profesională în cazul încetării înainte de termen a contractului individual de muncă.

Reclamantul a făcut trimitere la prevederile art. 774, 775, 776, 858 și 901 Cod civil, invocând faptul că creditorul în cadrul raportului juridic obligațional, şi-a executat indubitabil obligația corelativă faţă de debitor, fapt atestat prin promovarea cursurilor de formare profesională şi încheierii contractului individual de muncă, însă, debitorul contrar obligaţiilor legale şi contractuale, evită să îşi execute obligația sa în raport cu creditorul, adică evită să restituie cheltuielile suportate de SRL „Fly One” ca urmare a achitării cursurilor de formare profesională pentru acesta.

Or, reține că debitorul nici nu-și justifică neexecutarea propriei obligații, încercând într-un mod abuziv să se eschiveze de la executarea propriei obligații, fapt ce oferă reclamantului temei de a considera că debitorul în cadrul acestui raport juridic acționează exclusiv cu rea-credinţă şi contrar prevederilor contractuale şi legale.

Având în vedere comportamentul şi atitudinea de rea-credinţă a debitorului, creditorul ținând cont de un eventual risc al neexecutării obligațiilor de către debitor, beneficiază de dreptul de a calcula în temeiul legislației în vigoare dobânzi de întârziere, or, potrivit art. 942 alin. (1) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

Prin notificarea expediată, SRL „Fly One” a acordat pârâtului termen de restituire a sumei restante în cuantum de 12 370,00 Euro până la 27.09.2022 (inclusiv), la scadență pârâtul nu a achitat datoria, respectiv se află în întârziere, iar dobânda de întârziere constituie suma de 540,55 Euro, calculul fiind efectuat conform tabelului anexat la cererea de chemare în judecată.

Creditorul în virtutea legii şi a prevederilor contractuale manifestă intenția de a-și exercita dreptul de a solicita şi încasa din contul pârâtului a datoriei de bază, dobânzi pentru întârzierea executării obligațiilor şi cheltuieli judiciare.

Reieșind din cumulul de circumstanțe şi fapte legale şi probante, cu certitudine constată faptul că în virtutea acestui raport juridic obligațional, creditorul indubitabil şi-a executat obligația sa față de debitor, ultimul contrar bunei-credințe și legislației în vigoare se eschivează de la executarea obligațiilor corelative. Prin urmare a solicitat instanței să admită integral acțiunea înaintată prin încasarea de la Hvoșcevschii Vladimir a sumei de 12 370,00 Euro până la 27.09.2022 (inclusiv), și dobânda de întârziere în mărime de 540,55 Euro, totodată a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 7 600,00 lei cu titlu de compensarea taxei de stat achitate.

La data de 24.05.2023, avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir a depus cerere reconvențională către SRL „Fly One", privind încasarea salariului în sumă de 112 959,73 lei, penalitatea legală în sumă de 316 762,46 lei, prejudiciul moral în sumă de 200 000,00 lei.

În motivarea cererii reconvenționale, pârâtul a recunoscut că la data de 02.03.2020, între SRL „Fly One" și Hvoșcevschii Vladimir a fost încheiat Contractul individual de muncă nr. 020/20, conform căruia reclamantul a fost angajat în calitate de pilot aeronavă pentru o perioada nedeterminată.

Relevă că potrivit pct. 8.1 din Contractul individual de munca, părțile au convenit că Salariul de funcție este stabilit conform statelor de personal în suma de 7 810,00 lei pentru 1,0 unitate de baza.

Pentru munca prestată, pârâtul s-a obligat ca să îi achite reclamantului un salariu lunar în mărime de 7 810,00 lei.

Conform pct. 8.4 din Contract, Angajatorul îi va plăti Salariatului salariul lunar pana la data de 10 a lunii următoare.

A invocat faptul că deși lui Hvoșcevschii Vladimir urma a-i fi achitat salariul pentru luna martie 2020, aprilie 2020, mm 2020, iunie 2020, iulie 2020, iulie 2020, august 2020, septembrie 2020, octombrie 2020, noiembrie 2020, decembrie 2020, ianuarie 2021, februarie 2021, martie 2021, aprilie 2021, mai 2021, pentru prima data i s-a achitat salariul la data de 15.06.2021.

Astfel, deși pârâtul avea obligația de a-i achita lui Hvoșcevschii Vladimir salariul pentru toată perioada cuprinsă între 02.03.2020 - 15.06.2021 - un an și 3 luni - acestuia i s-au făcut doar 2 plăți salariale de 647,87 lei la 02.06.2021, și respectiv 3 542,30 lei la 15.06.2021.

În circumstanțele menționate, susține că SRL „Fly One" înregistrează o datorie salarială în beneficiul lui Hvoșcevschii Vladimir în mărime de 112 959,73 lei (7 810,00 lei x 15 luni – 4 190,27 lei achitați).

Consideră că instanța de judecată urmează să oblige SRL „Fly One" să achite în beneficiul lui Hvoşcevschii Vladimir suma de 112 959,73 lei cu titlu de salariu pentru perioada 02.03.2020 - 15.06.2021.

Totodată, consideră că deoarece SRL „Fly One" este în întârziere de plată până în prezent, acesta, în temeiul art. 330 alin. (2) Codul muncii, datorează lui Hvoşcevschii Vladimir o penalitate în mărime de 316 762,46 lei, după calculul efectuat și descifrat în acțiunea reconvențională.

Reieșind din faptul că până la data depunerii cererii de chemare în judecată, reclamantului nu i se achită plăţile salariale datorate, iar în privinţa acestuia s-a iniţiat şi o acţiune în instanţa de judecată absolut nejustificată, acestuia i s-au cauzat suferințe psihice considerabile, care continuă până prezent.

Prin comportamentul de rea-credință a pârâtului, reclamantul a trăit într-o stare de stres continuu, stare care a început din luna aprilie 2020 de când pârâtul a refuzat să îi facă prima plată salarială, continuă la moment şi va continua pe parcursul procesului de judecată până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive şi irevocabile.

Ilegalitatea cu care acționează pârâtul îi creează reclamantului o stare de frustrare profundă, or acțiunile grosolane ale acestuia, sfidează în mod evident prevederile legale. Din aceste considerente, reclamantul evaluează prejudiciul moral cauzat acestuia de către pârât în sumă de 200 000,00 lei.

Susține că instanța de judecată urmează să oblige pârâtul să achite reclamantului suma de 200 000,00 cu titlu de prejudiciu moral cauzat.

La data de 26.09.2023, în cadrul ședinței de examinarea fondului cauzei în prima instanță, avocatul Barbaroș Dumitru, în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir, a înaintat o cerere privind majorarea cuantumului, solicitând instanței de judecată, obligarea pârâtului în cadrul acțiunii reconvenționale, SRL „Fly One” să achite reclamantului suma de 359 122,36 lei cu titlu de penalitate.

În motivarea cererii de concretizare, reclamantul a menționat faptul că pârâtul SRL „Fly One” nu a achitat salariul restant, iar potrivit art. 330 alin. (2) Codul muncii, acesta încă este în întârziere, şi respectiv urmează să achite penalitatea legală în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere pentru suma neplătită în termen.

În ședința de pregătire cauzei, reprezentantul SRL „Fly One” a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de tardivitate la acțiunea reconvențională înaintată de către Hvoșcevschii Vladimir către SRL „Fly One”, solicitând respingerea acțiunii reconvenționale înaintate de reclamantul Hvoșcevschii Vladimir în partea ce vizează încasarea salariului pentru perioada martie 2020 și aprilie 2020 în cuantum de 15 620,00 lei și a penalităților de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului pentru perioada martie 2020, aprilie 2020 în cuantum de 58 575,00 lei ca fiind una tardivă.

În motivarea cererii a explicat că termenul de scadență a fost identificat de către reclamant prin semnarea contractului individual de muncă, acest termen constituie data de 10 a lunii următoare, fapt invocat și de reclamant în conținutul acțiunii reconvenționale și în pct. 8.4 din contractul individual de muncă.

Prin urmare, Relevă că de la momentul scadenței (apariției dreptului) 10.04.2020 (salariul pentru luna martie 2020), 10.05.2020 (salariul pentru luna aprilie 2020) și până la momentul înaintării acțiunii, 25.03.2023, au trecut mai bine de 3 ani, deci acțiunea este prescrisă extinctiv în partea în care reclamantul solicită încasarea salariului pentru luna martie, aprilie 2020.

Tot pentru aceste perioade nu poate fi încasată nici penalitatea legală solicitată de către reclamant. De la calculul penalității urmează a fi exclusă suma de 15 620,00 lei ca fiind pretinsul salariu pentru lunile martie, aprilie 2020, respectiv penalitatea micșorându-se proporțional cu suma de 58 575,00 lei.

Or, nu poate fi încasată o penalitate de la o datorie deja prescrisă în timp, respectiv suma de 15 620,00 lei nu mai este generatoare de penalități.

La data de 05.04.2024, SRL „Fly One" și-a concretizat cerințele prin depunerea unei cereri în scris, solicitând totodată încasarea din contul pârâtului Hvoşcevschii Vladimir, în beneficiul reclamantului a datoriei restante în cuantum de 6 532,28 Euro (datorie de bază); încasarea din contul pârâtului Hvoşcevschii Vladimir, în beneficiul reclamantului a dobânzii de întârziere în valoare totală de 2 245,40 Euro, calculată până la data de 17.05.2024; încasarea din contul pârâtului Hvoşcevschii Vladimir, în beneficiul reclamantului a taxei de stat achitate şi compensarea cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că la data de 12.05.2020, reclamantul a stins parțial datoria, respectiv din suma de 12 370,00 Euro a fost stinsă creanța în valoare de 5 837,71 Euro, astfel, datoria restantă având o valoare numerică de 6 532,28 Euro.

În context, relevă că prin Acordul din 02.03.2020 de reținere din salariul lunar a plăţilor pentru cursul pilot aeronavă, încheiat între reclamant şi SRL „Fly One", a fost convenit faptul că, „în cazul rezilierii Contractului individual de muncă până la stingerea datoriei în cauză, îmi exprim acordul-expres de reținere a tuturor drepturilor salariale şi oricăror plăţi a acestora pentru a fi îndreptate spre achitarea deplină a cursului de instruire pilot.

Declar şi recunosc că prezentul acord are valoare juridică. Confirm că am luat cunoștință cu modul de reținere şi cu programul de achitare stabilit de întreprindere".

La data de 12.05.2022, reclamantul a depus cererea de demisie din funcția de copilot a companiei, respectiv a intrat în vigoare clauza din Acordul din 02.03.2020 privind reținerea integrală a drepturilor salariale la încetarea contractului individual de muncă. Respectiv, în baza acordului menționat, SRL „Fly One" a reținut restanța salarială în sumă de 112 959,73 lei pentru a stinge datoria reciprocă pe care o are reclamantul faţă de companie, şi care rezultă din plata cursurilor de instruire.

Suma de 5 837,71 Euro este raportată la cursul BNM la data de 12.05.2020 (curs 19,35 lei MD pentru 1,00 Euro, 112 959,73:19,35= 5 837,71 lei).

La data depunerii cererii concretizată, datoria pe care SRL „Fly One" o cere de la pârât reprezintă suma de 6 532,28 Euro (12 370,00-5 837,71 = 6 532,28).

Constată că pârâtul este în întârziere, astfel, prin notificarea expediată, SRL „Fly One" a acordat pârâtului termen de restituire a sumei restante până la 27.09.2022 (inclusiv), la scadenţă pârâtul nu a achitat datoria, respectiv se află în întârziere.

Astfel, dobânda de întârziere calculată de la 27.09.2022 până la 17.05.2024 (data ședinței) constituie 2 245,40 Euro.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024, acțiunea civilă a fost admisă, iar cererea reconvențională a fost respinsă:

- ✓ S-a încasat de la Hvoşcevschii Vladimir în beneficiul SRL „Fly One", suma de 6 532,28 Euro cu titlu de sumă plătită pentru instruire și dobânda de întârziere în sumă de 2 245,40 Euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la data executării;

✓ S-a încasat de la Hvoșcevschii Vladimir în beneficiul SRL „Fly One”, cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, în sumă de 5 048,08 lei;

✓ Excepția de tardivitate invocată de SRL „Fly One” asupra sumelor solicitate în acțiunea reconvențională depusă de avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir către SRL „Fly One” privind încasarea salariului restant și a penalității legale, s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

La data de 16.07.2024 (potrivit dății indicate pe plicul ce conținea cererea de apel nemotivată) avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir a depus cerere de apel nemotivată, invocând dezacordul parțial cu hotărârea primei instanțe și solicitând casarea acesteia cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea civilă să fie respinsă iar cererea reconvențională să fie admisă integral.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 21 iunie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la data de 16 iulie 2024. În circumstanțele date, apelul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a invocat că nu este de acord cu hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024, considerând că aceasta urmează a fi casată integral și să fie emisă o nouă Decizie prin care sa fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de apelant și admisă acțiunea reconvențională înaintată de către Hvoșcevschii Vladimir.

Atrage atenția instanței de apel că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. În acest sens, explică faptul că Hvoșcevschii Vladmir, într-adevăr a absolvit cursuri de formare profesională la BAA Training, care s-au desfășurat în perioada 06.01.2020 până la 14 februarie 2020.

Conform facturii de plata in avans Seria FTAV nr. 11355 din 12.12.2019, prețul pentru cursurile de calificare de tip A320, pentru perioada 06.01.2020 - 20.02.2020 este de 12 000,00 Euro pentru un pilot.

La data de 20.02.2020, în adresa „Fly One” S.R.L., a fost emisă factura seria FT25046, conform căreia prețul pentru cursurile de formare profesională, calificarea de tip A320 pentru perioada 06.01.2020 - 14 februarie 2020 este de 8 000,00 (opt mii) Euro pentru un pilot.

În atare circumstanțe, apelantul reține că deși în instanța de fond s-a invocat faptul că Hvoșcevschii Vladimir nu a frecventat cursurile care s-au desfășurat în perioada 06.01.2020 - 20.02.2020, care valorează 12 000,00 Euro, însă le-a frecventat pe acele din perioada 06.01.2020 - 14.02.2020, care valorează 8 000,00 Euro, instanța de fond a pronunțat o hotărâre care este în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Consideră evident faptul că valoarea cursurilor pe care le-a frecventat Hvoșcevschii Vladimir nu este de 17 370,00 Euro, după cum a invocat inițial „Fly One” S.R.L., dar este de 8 000,00 Euro - respectiv, nu putea fi pusă în sarcina lui Hvoșcevschii Vladimir plata unei sume de 17 370,00 Euro cu titlu de cheltuieli pentru cursuri, din moment ce valoarea

reală a acestora este de 8 000,00 Euro.

Mai reține că „Fly One” S.R.L. a recunoscut faptul ca Hvoșcevschii Vladimir a achitat din 17 370,00 Euro pe care îi pretinde de la acesta - suma de 5 000,00 Euro, iar restanța la momentul depunerii cererii de chemare în judecată ar fi fost de 12 370,00 Euro.

După cum a stabilit, valoarea cursurilor de instruire a fost de 8 000,00 Euro, iar Hvoșcevschii Vladimir a achitat 5 000,00 Euro din aceasta suma, astfel instanța de fond nu putea să constate existența unei datorii mai mari de 4 000,00 Euro la momentul înaintării cererii de chemare în judecată.

Relevă că în conformitate cu prevederile pct. 4.3 lit. a) din Contractul-obligație nr. 51/20 din 05 ianuarie 2020, Abiturientul s-a obligat de a achita prima rată de 5 000,00 Euro din momentul semnării Contractului.

Reține astfel că, apelantul și-a respectat această obligație și a achitat suma de 5 000,00 Euro, iar careva probe precum că aceasta sumă ar constitui plata pentru obținerea licenței de către „Fly One” S.R.L. nu au fost prezentate.

Subsecvent, apelantul menționează că instanța de fond a nu a aplicat legea care trebuia sa fie aplicata. În context, relevă că prevederile art. 5 lit. b) Codul muncii, stabilește cu titlu de principiu faptul că este interzisă munca forțată.

La caz, consideră că instanța de fond nu a aplicat prevederile Codul muncii în partea ce ține de interzicerea muncii forțate, și din contra a legalizat munca forțată a lui Hvoșcevschii Vladimir în beneficiul „Fly One” S.R.L., din moment ce acesta timp de un an și trei luni nu a primit nici un salariu, fapt care constituie expres muncă forțată, care este interzisă de Codul muncii.

Menționează că acordul de reținere din salariu la Contractul individual de muncă, în condițiile în care cuantumul reținerilor sunt mai mari de 100% din Salariu este lovit de nulitate și în sensul art. 12 din Codul muncii nu produce efecte juridice.

Reieșind din faptul că salariul lunar al lui Hvoșcevschii Vladimir a fost stabilit la suma de 7 810,00 (șapte mii opt sute zece) lei, iar prin prisma prevederilor art. 149 alin. (1) Codul muncii, angajatorul nu poate retine mai mult de 20% pe lună (echivalentul a 1 562,00 lei).

Dacă acordul de reținere a salariului nu era nul, pentru o perioada de un an și trei luni, angajatorul putea să rețină din salariu doar 23 430,00 lei, înregistrând în continuare o restanță salarială față de Hvoșcevschii Vladimir în mărime de 89 529,73 lei.

Din 3 000,00 Euro, râmași restanță, instanța putea constatata diminuarea acesteia pana la 36 204,30 lei din contul reținerilor de 23 430,00 lei.

Totodată, relevă că instanța de fond a interpretat eronat legea, deoarece pretenția de încasare a dobânzii de întârziere este o pretenție accesorie la datorie, astfel că instanța nu putea să admită o asemenea dobânda din moment ce suma datorii nu era nicidecum cea solicitată de către „Fly One” S.R.L.

Pornind de la faptul ca Acordul de reținere a salariului este nul și nu produce efecte juridice în sensul art. 12 din Codul muncii, la data înaintării cererii de chemare în judecată, „Fly One” S.R.L. înregistra o restanță salarială față de Hvoșcevschii Vladimir în sumă de 112 959,73 lei.

Deși lui Hvoșcevschii Vladimir urma a-i fi achitat salariul pentru luna martie 2020,

aprilie 2020, mai 2020, iunie 2020, iulie 2020, iulie 2020, august 2020, septembrie 2020, octombrie 2020, noiembrie 2020, decembrie 2020, ianuarie 2021, februarie 2021, martie 2021, aprilie 2021, mai 2021, pentru prima data i s-a achitat salariu la data de 15 iunie 2021.

Relevă că, deși pârâtul avea obligația de a-i achita lui Hvoșcevschii Vladimir salariu pentru toata perioada cuprinsa intre 02.03.2020 - 15.06.2021 - un an și 3 luni, acestuia i s-au făcut doar 2 plăți salariale de 647,87 lei la 02.06.2021, și respectiv 3 542,30 lei la 15.06.2021, astfel susține că , „Fly One" S.R.L. înregistrează o datorie salarială în beneficiul lui Hvoșcevschii Vladimir în mărime de 112 959,73 lei (7 810,00 lei x 15 luni – 4 190,27 lei achitați).

Susține că instanța de judecată urma să oblige „Fly One" S.R.L. sa achite în beneficiul lui Hvoșcevschii Vladimir suma de 112 959,73 lei cu titlu de salariu pentru perioada 02.03.2020 - 15.06.2021, or angajatorul este obligat sa plătească integral salariul în termenele stabilite de legislația muncii, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă.

Totodată, deoarece lui Hvoșcevschii Vladimir urma a-i fi achitat pentru perioada cuprinsă între 02.03.2020 - 15.06.2021, un salariu total în mărime de 112 959,73 lei, în temeiul prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii.

Deoarece pârâtul este în întârziere de plată până la depunerea cererii de apel, acesta - în temeiul art. 330 alin. (2) din Codul muncii datorează lui Hvoșcevschii Vladimir o penalitate în mărime de 316 762,46 lei.

Consideră că în aceste circumstanțe, instanța de judecată urma să oblige „Fly One" S.R.L. să achite în beneficiul lui Hvoșcevschii Vladimir suma de 316 762,46 lei cu titlu de penalitate legală pentru salariul neachitat în perioada 02.03.2020 - 15.06.2021.

Mai mult, apelantul relevă că prin comportamentul de rea-credință a pârâtului, reclamantul a trăit într-o stare de stres continuu, stare care a început din luna aprilie 2020 de când pârâtul a refuzat să-i facă prima plată salarială, continuă la moment și va continua pe parcursul procesului de judecată până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Ilegalitatea cu care acționează intimatul îi creează apelantului o stare de frustrare profundă, or acțiunile grosolane ale acestuia sfidează în mod evident prevederile legale

Astfel, apelantul evaluează existența unui prejudiciul moral cauzat primului de către intimat în suma de 200 000,00 lei.

Or, instanța de judecată urma să oblige pârâtul să achite reclamantului suma de 200 000,00 cu titlu de prejudiciu moral cauzat, făcând trimitere la prevederile art. 329 Codul muncii.

Apelantul, studiind minuțios Contractul-obligație nr. 51/20 din 05 ianuarie 2020, atestă faptul că în acesta nu s-au stipulat condițiile de retribuire a muncii pe durata uceniciei, precum și condițiile de acoperire a cheltuielilor suportate.

Prin urmare, Contractul-obligație nr. 51/20 din 5 ianuarie 2020 nu întrunește condițiile de valabilitate ale unui Contract de ucenicie - considerent din care instanța urma să-l declare nul.

La data de 11.02.2025, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare

Procesuală a Curții de Apel Nord, SRL „Fly One” a depus referință prin care a solicitat instanței respingerea cererii de apel depusă de Hvoșcevschii Vladimir și menținerea hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024.

În susținerea poziției menționate, intimatul SRL „Fly One” a specificat că din suma totală de 17 370,00 euro, suma de 5 000,00 euro (pentru licența de pilot), reclamantul a achitat.

Restanța reclamantului fiind de 12 370,00 euro pentru achitarea însăși a cursului de instruire. Această sumă este evidențiată și în Acordul din 02.03.2020 semnat de Vladimir Hvoșcevschii și „Fly One” SRL.

Dovada faptului că pentru Vladimir Hvoșcevschii a fost achitat cursul de instruire, și cursul de instruire a constat 12 000,00 euro și nu 8 000,00 euro așa cum invocă apelantul servesc elementele probatorii anexate la dosar cum ar fi confirmarea din 14.09.2023 eliberată de compania care a prestat serviciul de instruire (BAA TRAINING) unde compania evidențiază clar că pentru Vladimir Hvoșcevschii compania a achitat 12 000,00 euro; factura de plată în avans seria FTAV nr. 11355 unde în câmpul numărul doi din tabel este evidențiată suma de 12 000,00 euro; ordinul de plată nr. 604 din 27.12.2019 în sumă de 90 000,00 euro care confirmă achitarea facturii în avans seria FTAV nr. 11355; anexa nr. 4 la Contractul de prestare a serviciilor de instruire unde la pct. 6 la fel este evidențiată suma de 12 000,00 euro; acordul din 02.03.2020 încheiat între Vladimir Hvoșcevschii și „Fly One” SRL unde ultimul recunoaște datoria pentru cursurile de instruire în sumă de 12 370,00 euro; contractul-obligație (ucenicie) nr. 51/20, unde ultimul recunoaște datoria pentru cursurile de instruire în sumă de 12 370,00 euro.

Evidențiază astfel că, toate aceste probe coroborate între ele, demonstrează cu certitudine faptul că cursul de instruire pentru apelantul Vladimir Hvoșcevschii a costat 12 000,00 euro și nu 8 000,00 euro așa cum invocă apelantul.

Atrage atenția instanței că apelantul Vladimir Hvoșcevschii nu a prezentat nicio probă care ar combate aceste elementele probatorii descrise prezentate de către compania aeriană întru susținerea poziției sale.

În speță având în vedere că „Fly One” SRL a prezentat probe care confirmă datoria de 12 000,00 euro iar apelantul nu a prezentat probe care ar combate această poziție, instanța de fond corect a reținut și admis pretenția „Fly One” SRL.

Consideră că sunt vădit neîntemeiate alegațiile apelantului vi-a-vis de netemeinicia hotărârii instanței de fond în special cu referire la aprecierea cuantumului datoriei pentru cursurile de instruire, or Vladimir Hvoșcevschii are restanțe față de compania aeriană, și aceste restanțe urmează a fi achitate de către apelant, dar până la momentul actual reclamantul nu le-a achitat.

Stabilește că prin Acordul din 02.03.2020 de reținere din salariul lunar a plăților pentru cursul pilot aeronavă, încheiat între reclamant și „Fly One” SRL, a fost convenit, „în cazul rezilierii Contractului individual de muncă până la stingerea datoriei în cauză, îmi exprim acordul-expres de reținere a tuturor drepturilor salariale și oricăror plăți a acestora pentru a fi îndreptate spre achitarea deplină a cursului de instruire pilot. Declar și recunosc că prezentul acord are valoare juridică. Confirm că am luat cunoștință cu modul de reținere și cu programul de achitare stabilit de întreprindere”.

La data de 12.05.2022, reclamantul a depus cererea de demisie din funcția de copilot a companiei, respectiv a intrat în vigoare clauza din Acordul din 02.03.2020 privind reținerea integrală a drepturilor salariale la încetarea contractului individual de muncă.

În baza Acordului nominalizat, compania a reținut restanța salarială invocată de către reclamant în cererea de chemare în judecată în sumă de 112 959,73 lei pentru a stinge datoria reciprocă pe care o are reclamantul față de companie, această reținere a avut loc la data demisiei pilotului 12.05.2022.

Reține că Vladimir Hvoșcevschii nu a avut nicio pretenție la momentul aprobării cererii de demisie vi-a-vis de reținerea plăților, astfel încât „Fly One" SRL nu are nicio restanță față de reclamant la momentul actual. Toate obligațiile pecuniare față de salariat compania le-a stins.

Obligația de achitare a salariului a fost stinsă la încetarea contractului individual de muncă adică la 12.05.2022, prin Acordul din 02.03.2020 reclamantul a consimțit la reținerea plăților salariale pentru stingerea datoriei restante pentru cursurile de instruire de care a beneficiat.

La data de 12.05.2022 datoria restantă a reclamantului față de „Fly One" SRL era de 12 370,00 euro.

În baza acordului din 02.03.2020 reclamantul a stins parțial datoria (prin reținerea plăților salariale) în cuantum de 5 837,71 euro raportat la cursul BNM la data de 12.05.2022 (curs 19,35 lei pentru 1,00 euro, 112 959,73:19,35= 5 837,71 lei).

Reclamantul mai are o datorie în cuantum de 6 532,28 euro, pe care instanța just a dispus ca reclamantul să o achite companiei aeriene.

Referitor la încasarea dobânzilor de întârziere, intimatul a invocat faptul că Vladimir Hvoșcevschii este în întârziere, astfel, prin notificarea expediată, „Fly One" SRL a acordat pârâtului termen de restituire a sumei restante până la 27.09.2022 (inclusiv), la scadență Vladimir Hvoșcevschii nu a achitat datoria, respectiv se află în întârziere.

Prin urmare dobânda de întârziere calculată de la 27.09.2022 până la 17.05.2024 (data ședinței de judecată când a fost înaintată cererea de concretizare) constituie 2 245,40 euro conform calculului anexat.

Cu privire la nulitatea Contractului-Obligație (ucenicie) nr. 51/20, intimatul „Fly One" SRL menționează că acesta conține toate elementele stabilite în prevederile art.217 Codul Muncii, respectiv, nu poate fi reținută poziția apelantului în acest sens. Vladimir Hvoșcevschii a fost angajat în funcție imediat după ce a finalizat cursurile de instruire, or, „Fly One" SRL nu îl putea angaja ca pilot (înainte de a absolvi cursurile de instruire) or, ultimul nu avea calificarea profesională.

„Fly One" SLR și-a manifestat intenția de a comunica faptul că Vladimir Hvoșcevschii cu rea-credință se eschivează de la achitarea datoriei, timp de 4 ani de zile, acționând cu abuzul de drepturile garantate de legislația în vigoare care nu pot fi folosite cu contrar bunei-credințe, în vederea cauzării de daune, prejudicii unui alt subiect de drept.

Poziția expusă de către apelant în cererea de apel reprezintă un abuz de drept, înaintată cu scopul de a induce în eroare instanța de judecată și ca apelantul să se eschiveze de la achitarea datoriei față de „Fly One" SRL.

„Fly One" SRL a declarat că nu are nicio datorie restantă față de Vladimir

Hvoșcevschii, obligația de plată a salariului a fost stinsă, la 12.05.2022 atunci când a fost aprobată cererea de demisie a apelantului, iar, art. 965 din Codul Civil prevede expres faptul că nu se mai poate cere despăgubiri în timpul când obligația a fost stinsă și nu mai există.

În cadrul examinării cauzei în ordine de apel, reprezentantul apelantului Hvoșcevschii Vladimir, avocatul Barbaroș Dumitru a pledat pentru admiterea cererii de apel și casarea hotărârii judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024 cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea reconvențională va fi admisă integral.

Totodată, a comunicat instanței că restanța la contractul-obligație nr. 51/20 din 05.01.2020 era de 3 000,00 de euro. Din acest motiv, apelantul a indicat să fie admis parțial cererea „Fly One" SRL, și anume această parte.

Relevă că potrivit Codului muncii, este prevăzut că poate fi reținut din salariu o sumă bănească care să nu depășească 20% din acei 3 000,00 de euro care erau sub formă de restanță, puteau fi reținuți suplimentar suma de 23 430,00 lei pentru acea perioadă.

Datoria pe care o avea Hvoșcevschii Vladimir în momentul la care s-a adresat „Fly One" SRL în instanța de judecată era suma de 36 294,30 lei.

Totodată, lui Hvoșcevschii Vladimir nu i s-a achitat salariul pentru un 1 și 3 luni de zile, pentru perioada martie 2020 - iunie 2021.

Apelantului i se reținea întregul salariu, iar acesta era nevoit să se întrețină cu ajutorul rudelor. Nu putea să-și dea demisia și să meargă la alt job pentru că era cauza în litigiu.

Hvoșcevschii Vladimir ar fi dator cu suma de 3 000,00 euro, datorie demonstrată prin acte, iar acesta pretinde existența salariului neachitat în sumă de 6 000,00 euro, adăugând penalitățile în mărime de 15 000,00 euro, respectiv sumele se compensează.

Relevă că penalitatea a fost calculată succesiv, astfel urma a fi achitat salariu până la data de 10 a lunii următoare pentru luna anterioară, respectiv la data de 10 aprilie 2020 s-a calculat penalitatea pentru salariul neachitat din luna martie, ulterior la data de 10 mai 2020 s-a calculat penalitatea pentru salariu neachitat din luna aprilie.

Susține că din probele care au fost anexate la materialele dosarului, rezultă faptul că din oferta care i s-a dat inițial din partea furnizorilor de servicii de cursuri, pentru perioada dintre 6 ianuarie 2020 și 20 februarie 2020 valoarea este de 12 mii de euro.

Însă, din certificatul care a fost anexat ulterior se indică faptul că pentru cursurile din perioada 6 ianuarie 2020 – 14 februarie 2020, costurile sunt de 8 000,00 de euro. Respectiv din certificatul de absolvire a lui Hvoșcevshii Vladimir rezultă faptul că el a urmat anume aceste cursuri din perioada 6 ianuarie 2020 – 14 februarie 2020.

Încheierea raporturilor dintre „Fly One" SRL cu Hvoșcevschii Vladimir a fost una mai puțin plăcută, iar ultimul a vrut să uite de orice-l leagă de această companie. Însă când a văzut că compania a înaintat cerere de chemare în judecată, Hvoșcevschii Vladimir a dorit să-și valorifice și el dreptul față de „Fly One" SRL.

Actul prin care se indică că cursurile ar costa 12 000,00 mii euro e datat cu 12.12.2019 intitulată „factură de plată în avans" pentru perioada 06.01.2020-21.02.2020. La fel, în anexă, este indicată aceeași sumă, după ce de facto s-au prestat serviciile și s-au efectuat aceste cursuri, această săptămână a fost ajustată fiind eliberată factură în sumă de 8 000,00 euro din 20.02.2020 pentru serviciile oferite.

Astfel având în vedere faptul că cursurile au durat mai puțin decât a fost preconizat, suma de 12 000,00 euro a fost ajustată la 8 000,00 euro.

În cadrul instanței de apel, la examinarea fondului cauzei, reprezentantul intimatului „Fly One" SRL, avocatul Iustin Cristian a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024.

În susținerea poziției sus-citate, intimatul a explicat instanței de apel că factura nu indică când s-a finisat cursul. VAT INVOICE-urile prevăd perioadele aproximative când urmau a fi efectuate cursurile.

Hvoșcevschi Vladimir a început cursurile mai devreme și le-a finisat anterior dății preconizate.

Reieșind din informația prezentată de BAA Training, reiese că 12 000,00 euro s-au achitat pentru fiecare candidat la efectuarea cursului și nu pentru perioadă, iar reieșind din VAT INVOICE-ul, rezultă că au fost achitate de „Fly One" SRL suma de 90 de mii de euro care se regăsesc în anexa nr. 4.

Relevă că eroarea subzistă în dată ci nu în sumă, or la data de 14.02.2020, Hvoșcevschi Vladimir a obținut certificatul de formare profesională ce confirmă achitarea a 90 de mii și 12 mii euro pentru fiecare pilot prin scrisoare eliberată de către BAA Training.

Susține că la materialele cauzei a fost anexat un alt VAT INVOCE care este cu altă dată, nu a fost achitat de „Fly One" SRL și nici nu se referă la Hvoșcevschi Vladimir, or acesta a fost tradus și cusut împreună cu actele dosarului în cauză.

Mai mult, consideră că obligația de a achita salariu a fost stinsă prin compensarea acesteia cu datoria, or conform codului civil, odată ce obligația este stinsă debitorul nu este obligat să achite dobânzi, penalități și alte sume, respectiv la data de 02.05.2022 s-a stins obligația prin compensare, totodată menționează că nu au apărut pretenții privind achitarea salariului până a fi înaintat cererea de chemare în judecată.

Hvoșcevschi Vladimir a achitat suma pentru licență în mărime de 5 000,00 euro, iar pentru instruire suma de 12 000,00 euro nu a achitat-o.

La ajustarea facturii, aceasta se eliberează cu minus, mai mult decât atât faptul că ar fi achitat mai puțin pentru instruire este combătut cu răspunsul primit de la compania la care s-au efectuat cursurile care, la rândul său, a confirmat faptul că a fost achitat suma de 12 000,00 euro.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, audiind depozițiile participanților la proces, colegiul civil consideră că apelul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.

Prima instanţă a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat că, la data de 05.01.2020, între SRL „Fly One” și Hvoșcevschii Vladimir, în calitate de „Abiturient” a fost semnat Contractul-Obligație (ucenicie) nr. 51/20 (Vol. I, f.d. 11-14).

Potrivit pct. 1.1 din Contractul-obligație, „Obiectul prezentului Contract îl constituie obținerea de către „Abiturient” a următoarei calificări: pilot aeronavă, în urma cursului pentru membrii echipajului de cabină în cadrul 3AO BAA „Training”, contra obligației de a activa conform calificării obținute, în funcția de pilot aeronavă în decurs de 04 ani, în cadrul SRL „Fly One” în baza prezentului Contract”.

Pct. 2.1. din contractul-Obligație (ucenicie) nr. 51/20 din 05.01.2020 prevede că, „prezentul Contract își produce efectele din ziua semnării și este valabil până la expirarea termenului stipulat la p. 1.1”.

Hvoșcevschii Vladimir a beneficiat de cursurile menționate, fapt confirmat prin certificatul nr. NJ-1374 din 18.02.2020, de formare profesională, potrivit căruia ultimul a absolvit cu succes cursul de formare pentru calificarea de tip Airbus 15 318/319/320/321 (doar FSTD), care s-a desfășurat în perioada 06.01.2020- 14.02.2020 inclusiv (Vol. I, f.d. 31).

Potrivit informației eliberată la data de 14.09.2023 de BAA Training, cursuri au fost achitate de către SRL „Fly One”, or BAA Training (Companie) a fost contactată de SRL „Fly One” cu privire la instruirea oferită piloților săi Hvoșcevschii Vladimir și Culai Constantin în anul 2020, informând că plata către Companie pentru serviciile de instruire de tip calificare (cursuri de instruire a piloților pe A320), care a avut loc la Vilnius la începutul anului 2020, a fost efectuată de Fly One și primită de Companie conform Anexei nr. 4, din 11.12.2019, la Contractul principal de instruire, în valoare de 12 000,00 Euro pentru instruirea fiecărui candidat (Vol. I, f.d. 199).

Conform pct. 6 din anexa nr. 4 la contractul de prestare a serviciilor de instruire (Vol. I, f.d. 195), costul serviciilor de instruire: total 90 000,00 Euro (4 x 12 000,00 euro/ pentru 1 pilot; + 2 x 14 500,00 euro; + 2 x 6 500,00 euro), iar potrivit ordinului de plată nr. 604 din 27.12.2019 (vol.I, f.d. 197), SRL „Fly One” a achitat suma de 90 000,00 Euro către BAA Training.

La data de 02.03.2020, între SRL „Fly One” şi Vladimir Hvoşcevschii în calitate de salariat, a fost încheiat Contractul individual de muncă nr.020/20.

Conform pct. 2.1 din Contractul individual de muncă, „obiect al contractului constituie raportul individual de muncă dintre „Fly One” SRL în calitate de angajator şi Hvoşcevschii Vladimir în calitate de salariat”.

În conformitate cu pct. 3.1 din Contractul individual de muncă, funcția profesia, meseria, specialitatea, calificarea salariatului este pilot aeronavă. Iar, perioada Contractului individual de muncă, conform pct. 4.1 este nedeterminată.

La data de 02.03.2020, Hvoșcevschii Vladimir a semnat acordul de reținere din salariul lunar al plății pentru cursul pilot aeronavă, potrivit căruia, ultimul și-a exprimat acordul la reținerea plății pentru cursul teoretic FPI conform Contractului-obligațiune nr. 51/20 din data de 05.01.2020 conform programului stabilit în comun acord a plății în rate pe parcursul a 24 luni din data angajării. În cazul rezilierii Contractului individual de muncă până la stingerea datoriei în cauză, își expune acordul-expres de reținere a tuturor

drepturilor salariale și oricăror plăți a acestora pentru a fi îndreptate spre achitarea deplină a cursurilor de pilot. Declară și recunoaște că prezentul acord are valoare juridică. Confirmă că a luat cunoștință cu modul de reținere și cu programul de achitare stabilit de întreprindere (Vol. I, f.d. 15).

La data de 02.03.2020, Hvoșcevschii Vladimir a luat cunoștință și a fost de acord, contra semnătură, și cu graficul de achitare, anexă la contractul nr. 51/20 din 05.01.2020, suma totală spre achitare fiind de 12 370,00 Euro (Vol. I, f.d. 16).

La data de 12.05.2022, Hvoșcevschii Vladimir a depus cerere de demisie din funcția de copilot a companiei (Vol. I, f.d. 24).

Conform pct. 3.3. lit. g), i) și j) din Contractul obligație, abiturientul se obligă să restituie integral cheltuielile suportate de către „Companie"; să activeze în cadrul SRL „Fly One" conform calificării obținute în urma cursului de formare profesională în decurs de 4 ani de la data angajării, în conformitate cu pct. 1.1. al prezentului Contract; în cazul încetării contractului individual de muncă înainte de expirarea termenului prevăzut la pct. 1.1. prezentului Contract, să restituie „Companiei" suma cheltuită (pct. 3.1 lit. a) şi b)) de către aceasta în legătură cu formarea profesională inițială.

Potrivit pct. 3.1 lit. a) şi b) din Contractul obligație, „Fly One" SRL s-a obligat să achite plata pentru cursul de pilot aeronavă, în mărime de 12 250,00 euro şi să suporte costul de obținere a licenței în sumă de 5 120,00 euro.

Prin notificarea expediată, SRL „Fly One" a acordat acestuia termen de restituire a sumei restante până la 27.09.2022 (inclusiv), însă la scadenţă pârâtul nu a achitat datoria, notificarea fiind recepționată potrivit avizului nr. DS8007404695AS (Vol. I, f.d. 25-27; 28).

La data de 20.03.2023 în secția evidență și documentare procesuală a judecătoriei Orhei sediul Rezina a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Fly One" către Hvoșcevschii Vladimir privind încasarea datoriei restante în cuantum de 12 370,00 Euro, a dobânzii de întârziere în valoare totală de 540,55 Euro calculate până la data de 23.11.2022 și a taxei de stat achitate în cuantum de 7 600,00 lei.

La data de 24.05.2023, avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir a depus cerere reconvențională către SRL „Fly One", privind încasarea salariului în sumă de 112 959,73 lei, penalitatea legală în sumă de 316 762,46 lei, prejudiciul moral în sumă de 200 000,00 lei.

La data de 26.09.2023, în cadrul ședinței de examinarea fondului cauzei în prima instanță, avocatul Barbaroș Dumitru, în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir, a înaintat o cerere privind majorarea cuantumului, solicitând instanței de judecată, obligarea pârâtului în cadrul acțiunii reconvenționale, SRL „Fly One" să achite reclamantului suma de 359 122,36 lei cu titlu de penalitate.

În ședința de pregătire cauzei, reprezentantul SRL „Fly One" a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de tardivitate la acțiunea reconvențională înaintată de către Hvoșcevschii Vladimir către SRL „Fly One", solicitând respingerea acțiunii reconvenționale înaintate de reclamantul Hvoșcevschii Vladimir în partea ce vizează încasarea salariului pentru perioada martie 2020 și aprilie 2020 în cuantum de 15 620,00

lei și a penalităților de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului pentru perioada martie 2020, aprilie 2020 în cuantum de 58 575,00 lei ca fiind una tardivă.

La data de 05.04.2024, SRL „Fly One” și-a concretizat cerințele prin depunerea unei cereri în scris, solicitând totodată încasarea din contul pârâtului Hvoşcevschii Vladimir, în beneficiul reclamantului a datoriei restante în cuantum de 6 532,28 Euro (datorie de bază); încasarea din contul pârâtului Hvoşcevschii Vladimir, în beneficiul reclamantului a dobânzii de întârziere în valoare totală de 2 245,40 Euro, calculată până la data de 17.05.2024; încasarea din contul pârâtului Hvoşcevschii Vladimir, în beneficiul reclamantului a taxei de stat achitate şi compensarea cheltuielilor de judecată suportate.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024, acțiunea civilă a fost admisă, iar cererea reconvențională a fost respinsă. S-a încasat de la Hvoşcevschii Vladimir în beneficiul SRL „Fly One”, suma de 6 532,28 Euro cu titlu de sumă plătită pentru instruire și dobânda de întârziere în sumă de 2 245,40 Euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la data executării. S-a încasat de la Hvoşcevschii Vladimir în beneficiul SRL „Fly One”, cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, în sumă de 5 048,08 lei. Excepția de tardivitate invocată de SRL „Fly One” asupra sumelor solicitate în acțiunea reconvențională depusă de avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoşcevschii Vladimir către SRL „Fly One” privind încasarea salariului restant și a penalității legale, s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 16.07.2024 (potrivit dății indicate pe plicul ce conținea cererea de apel nemotivată) avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoşcevschii Vladimir a depus cerere de apel nemotivată, invocând dezacordul parțial cu hotărârea primei instanțe și solicitând casarea acesteia cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea civilă să fie respinsă iar cererea reconvențională să fie admisă integral.

Potrivit dispozițiilor art. 373 alin.(1) și (2) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Prevederile legale menționate obligă în mod expres instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Colegiul Civil reține că nu se va pronunța referitor la Excepția de tardivitate soluționată prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024, or părțile la proces nu au contestat actul judecătoresc în latura menționată.

Subsecvent, în conformitate cu prevederile articolului 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art. 9 alin. (1) Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În conformitate cu art. 774 alin. 1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 775 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Potrivit art. 776 Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Potrivit art. 858 alin. (2) Cod civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu prevederile art. 901 alin. (1) lit. a) Cod civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa, să ceară executarea silită a obligației.

Obiectul juridic litigios dedus judecăţii constituie încasarea datoriei în temeiul Contractul-Obligație (ucenicie) nr. 51/20 din 05.01.2020, prin care între SRL „Fly One” și Hvoșcevschii Vladimir, în calitate de „Abiturient” au dat naștere raporturilor obligaționale de muncă, or contractul menționat în prezentul litigiu este strâns legat de un alt contract semnat între același părți, Contractul individual de muncă nr.020/20.

După cum a fost menționat, potrivit pct. 3.1 lit. a) şi b) din Contractul obligație, „Fly One” SRL s-a obligat să achite plata pentru cursul de pilot aeronavă, în mărime de 12 250,00 euro şi să suporte costul de obținere a licenței în sumă de 5 120,00 euro.

Iar conform pct. 3.3. lit. g), i) și j) din Contractul obligație, abiturientul s-a obligat să restituie integral cheltuielile suportate de către „Companie”; să activeze în cadrul SRL „Fly One” conform calificării obținute în urma cursului de formare profesională în decurs de 4 ani de la data angajării, în conformitate cu pct. 1.1. al prezentului Contract; în cazul încetării contractului individual de muncă înainte de expirarea termenului prevăzut la pct. 1.1. prezentului Contract, să restituie „Companiei” suma cheltuită (pct. 3.1 lit. a) şi b)) de către aceasta în legătură cu formarea profesională inițială.

În conformitate cu prevederile art. 216 alin. (1) și (2) Codul Muncii RM, „(1) Angajatorul are dreptul să încheie un contract de ucenicie cu persoana care este în căutarea unui loc de muncă şi care nu are o calificare profesională, (2) Contractul de ucenicie, încheiat în formă scrisă, este un contract de drept civil şi se reglementează de Codul civil şi de alte acte normative”.

Potrivit art. 217 Codul Muncii RM, „(1) Contractul de ucenicie şi contractul de formare profesională continuă vor include:

a) numele şi prenumele sau denumirea părţilor;

b) indicarea profesiei, specialităţii şi calificării pe care o va obţine ucenicul sau salariatul;

c) obligaţiile angajatorului privind crearea condiţiilor de instruire stipulate în contract;

d) termenul contractului;

e) obligaţia persoanei de a urma cursul de formare profesională şi de a activa conform profesiei, specialităţii, calificării obţinute în termenul stabilit de contractul respectiv;

f) condiţiile de retribuire a muncii pe durata uceniciei sau formării profesionale continue.

g) condiţiile de acoperire (restituire) a cheltuielilor suportate de părţi (de o parte) pe durata uceniciei sau formării profesionale continue în cazul eliberării salariatului (art.85, art.86 alin.(1) lit.g)-r)) înainte de expirarea termenului prevăzut de contract conform lit.e).

(2) Contractul de ucenicie şi contractul de formare profesională continuă pot cuprinde şi alte clauze determinate de părţi, care nu contravin legislaţiei în vigoare”.

Instanța de apel constată că Contractul-obligație nr. 51/20 din 05.01.2020 întrunește condițiile stipulate în art. 217 Codul Muncii, iar Hvoșcevschii Vladimir nu a invocat careva temei legal de nulitatea contractului menționat, de altfel Colegiul Civil reține că scopul părților semnatare a contractului sus-numit a fost angajarea lui Hvoșcevschii Vladimir în calitate de pilot-aeronavă, iar potrivit Contractul individual de muncă nr.020/20, ultimul a fost angajat în meseria menționată. Astfel că intenția părților a fost clară, iar consimțământul acestora nu a fost afectat atât pe parcursul instruirilor lui Hvoșcevschii Vladimir cât și pe parcursul existenței raporturilor de muncă propriu-zis în cadrul companiei aeriene SRL „Fly One”.

Potrivit art. 330 Cod Civil RM, „(1) Angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de:

a) refuz neîntemeiat de angajare;

b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă în condițiile art. 90 alin. (2) lit. a);

c) staţionare a unităţii din vina angajatorului, cu excepţia perioadei şomajului tehnic (art.80);

e) reţinere a plăţii salariului;

f) reţinere a tuturor plăţilor sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu;

g) răspândire, prin orice mijloace (de informare în masă, referinţe scrise etc.), a informaţiilor calomnioase despre salariat;

h) neîndeplinire în termen a hotărârii organului competent de jurisdicţie a muncii care a soluţionat un litigiu (conflict) având ca obiect privarea de posibilitatea de a munci.

Având în vedere faptul că la încheierea și pe parcursul existenței raporturilor obligaționale între Hvoșcevschii Vladimir și SRL „Fly One” în temeiul Contractului-

obligație nr. 51/20 din 05.01.2020 și Contractului individual de muncă nr.020/20 nu au fost constatate temeiuri de nulitate, după cum invocă apelantul, instanța de fond corect a respins cerința lui Hvoșcevschii Vladimir privind încasarea salariului și compensației.

În conformitate cu dispozițiile art. 329 alin. (1) Codul Muncii RM, „Angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel".

Pentru angajarea răspunderii patrimonială pentru daune morale este necesar să se dovedească elementele răspunderii civile, respectiv fapta ilicită a angajatorului, prejudiciul şi legătura de cauzalitate.

Temeiurile invocate de către Hvoșcevschii Vladimir nu au fost demonstrate, astfel că cerințele acestuia de recuperarea prejudiciului moral cauzat salariatului just au fost respinse de către instanța de fond, or la data de 02.03.2020, Hvoșcevschii Vladimir a semnat acordul de reținere din salariul lunar al plății pentru cursul pilot aeronavă, potrivit căruia, dânsul și-a exprimat acordul la reținerea plății pentru cursul teoretic FPI conform Contractului-obligațiune nr. 51/20 din data de 05.01.2020 conform programului stabilit în comun acord a plății în rate pe parcursul a 24 luni din data angajării.

Așadar, apelantul nu poate invoca faptul că acestuia nu i s-a achitat salariu, fiind impus la muncă forțată, odată ce și-a acordat consimțământul benevol cu privire la reținerile salariale efectuate de angajator.

Subsecvent, contrar obligației asumate în pct. 1.1. din Contractul-obligaţie, Hvoşcevschii Vladimir, beneficiind de cursurile de instruire profesională, obținând calificarea de pilot aeronavă şi licența, la data de 12.05.2022, nu a activat 4 ani în cadrul SRL „Fly One", prin urmare primul nu și-a onorat obligațiile de plată a cursurilor de formare profesională la obținerea calificării de pilot aeronavă achitate de SRL „Fly One", fiind achitată de către acesta suma de 5 000,00 Euro pentru licența de pilot, rămânând a fi achitată de către ultimul suma de 12 370,00 Euro cu titlu de taxă de instruire de care a beneficiat anterior.

Or, potrivit certificatului de formare profesională nr. NJ-1374 din 18.02.2020 (Vol. I, f.d. 31), se atestă că Hvoşcevschii Vladimir a absolvit cu succes cursul de formare pentru calificarea de tip Airbus 318/319/320/321 (doar FSTD), care s-a desfășurat în perioada 06.01.2020 până la 14.02.2020 inclusiv, iar potrivit anexei nr. 4 la contractul de prestare a serviciilor de instruire între „Fly One" SRL și „BAA Training" JSC, s-a stabilit în pct. 1 al contractului că obiectul serviciilor de instruire constă în:

a) Calificarea inițială de tip A320 (A320 Initial Type Rating) pentru piloți pe aeronave Airbus 320;

b) Instruire TRI/SFI pentru instructori A320.

Costul serviciilor a fost stabilit în mărime de 90 000,00 euro (Vol. I, f.d. 195).

Totodată, potrivit facturii de plată în avans seria FTAV nr. 11355 din 12.12.2019, se atestă că Fly One SRL a efectuat achitarea sumei în mărime totală de 90 000,00 euro pentru prestarea serviciilor de instruire, pentru calificarea de tip A320 cu MCC pentru 2 locuri a fost achitată suma de 12 00,00 euro (Vol. I, f.d. 194 Verso).

Totodată, Colegiul Civil consideră relevant și faptul că potrivit răspunsului acordat de BAA Training la data d e14.09.2023, se atestă că plata către compania menționată pentru serviciile de instruire de tip calificare (cursuri de instruire a piloților pe A320), care a avut loc la Vilnius la începutul anului 2020, a fost efectuată de Fly One și primită de Companie conform Anexei nr. 4, din 11.12.2019 la contractul principal de instruire, în valoare de 12 000,00 Euro pentru instruirea fiecărui candidat. Totodată este menționat și faptul că după instruirea efectuată, la 14.02.2020, ambilor candidați li s-au acordat certificatele BAA Training Nr. NJ-1374 și Nr. NJ-1376, care confirmă finalizarea cu succes a instruirii. Instruirea a fost oferită piloților Hvoşcevschii Vladimir și Culai Constantin în anul 2020 (Vol. I, f.d. 199).

Astfel, se atestă indubitabil că Fly One SRL a suportat cheltuieli în legătură cu instruirea lui Hvoşcevschii Vladimir pentru obținerea certificatului de formare profesională, iar potrivit contractului-obligație a fost stabilită expres suma cursurilor de pilot aeronavă în mărime de 12 250,00 euro, astfel încât Hvoşcevschii Vladimir, fiind participant la raporturile contractuale cunoștea despre obligațiile sale, fiind la curent despre acestea nu a contestat în niciun mod mărimea acestora sau dezacordul său referitor la clauzele contractuale a contractului-obligație nr. 51/20 din 02.01.2020.

Valoarea cursurilor este confirmată prin facturi, extrase de cont și confirmări BAA Training, probe care au fost corect analizate de prima instanță și care corespund sumei de 12.000 Euro, or apelantul nu a prezentat absolut nicio probă care să contrazică înscrisurile oficiale depuse de Fly One; simple afirmații ale apelantului nu pot răsturna probele certe administrate.”

Astfel, instanța de fond a stabilit corect cuantumul obligației, în baza documentelor justificative, iar criticile apelantului sunt pur declarative, alte interpretări a situației descrise, fiind în contradictoriu cu materialele cauzei prezentate, apelantul dorind să inducă instanța în eroare prin invocarea unor circumstanțe ce nu corespund realității, or cel puțin acesta nu a fost în stare să le demonstreze.

Așadar, în temeiul art.942 alin.(1) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.

(2) Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.

Deoarece Hvoșcevschii Vladimir nu a executat obligaţia sa faţă de SRL „Fly One” de achitarea sumei în mărime de 6 532,28 (suma restantă pentru serviciile de instruire suportate de SRL „Fly One”), creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma neachitată, constituind suma de 2 245,40 Euro conform calculului prezentat instanței pentru perioada 27.09.2022 până la 17.05.2024.

Or, creanța apelantului Hvoşcevschii Vladimir a fost stinsă parțial în mărime de 5 837,71 euro prin reținerile salariale în cadrul activării în SRL „Fly One” pe parcursul 02.03.2020-12.05.2022.

Contrar alegațiilor apelantului cu privire la reținerile salariale a lui Hvoşcevschii Vladimir, Colegiul Civil constată că în conformitate cu prevederile art. 148 alin. (1) Codul Muncii RM, „Reţinerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative”.

Potrivit alin. (2) al articolului citat, „(2) Reţinerile din salariu pentru achitarea datoriilor salariaţilor faţă de angajator se pot face în baza ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) acestuia:

a) pentru restituirea avansului eliberat în contul salariului;

b) pentru restituirea sumelor plătite în plus în urma unor greşeli de calcul;

c) pentru acoperirea avansului necheltuit şi nerestituit la timp, eliberat pentru deplasare în interes de serviciu sau transferare într-o altă localitate ori pentru necesităţi gospodăreşti, dacă salariatul nu contestă temeiul şi cuantumul reţinerilor;

d) pentru repararea prejudiciului material cauzat unităţii din vina salariatului (art.338)”.

Prin acordul din 02.03.2020, Hvoșcevschii Vladimir a consimțit efectuarea reținerilor din salariul lunar al plății pentru cursul pilot aeronavă, potrivit căruia, ultimul și-a exprimat acordul la reținerea plății pentru cursul teoretic FPI conform Contractului-obligațiune nr. 51/20 din data de 05.01.2020 conform programului stabilit în comun acord a plății în rate pe parcursul a 24 luni din data angajării

Este de menționat că legislația nu prevede limitarea cuantumului reţinerilor din salariu în baza acordului stabilit dintre părți, or art. 148 Codul muncii, la care face referire apelantul se referă la reținerile unilaterale efectuate de anagajator, fapt care ne regăsește în speță.

La caz, reținerile din salariul apelantului au fost efectuate exclusiv în temeiul acordului scris din 02.03.2020, semnat personal de Hvoșcevschi, care conține graficul detaliat al sumelor și perioadelor, ceea ce exclude orice pretinsă încălcare a art.149 Codul muncii, or acordul din 02.03.2020 reprezintă expresia liberului consimțământ al apelantului, astfel că invocarea ulterioară a limitelor art.149 CM este lipsită de relevanță, fiind vorba despre o reținere convenită, nu impusă unilateral.

În speță, apelantul nu contestă semnătura, valabilitatea sau conținutul acordului, motiv pentru care susținerile privind pretinsa ilegalitate a reținerilor sunt neîntemeiate și trebuie respinse.

În consecințele menționate, Colegiul Civil consideră restul argumentelor apelantului ca fiind neîntemeiate, or acestea pornesc de la nulitatea acordului de reținere a drepturilor salariale, pe care instanța le consideră la fel ca fiind neîntemeiate, or acesta a produs în mod direct efecte juridice, iar la semnarea acestuia, consimțământul lui Hvoşcevschii Vladimir nu a fost afectat.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de apelant sunt neîntemeiate și repetitive,

nefiind în stare să răstoarne concluziile instanței de fond, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC, Colegiul civil,-

Decide:

Cererea de apel depusă de Hvoșcevschii Vladimir prin intermediul avocatului Barbaroș Dumitru, se respinge.

Se menține Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 21.06.2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Fly One” către Hvoșcevschii Vladimir privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională depusă de avocatul Barbaroș Dumitru în interesele lui Hvoșcevschii Vladimir către SRL „Fly One” privind încasarea salariului restant, a penalității legale și prejudiciului moral.

Decizia este definitivă dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu